

**RAVISKEEM: nivolumab****Infoleht keemiaravi patsiendile**

Kasvajavastased ravimid mõjutavad rakkude paljunemist ja jagunemist kudedes ning on suunatud vähirakkude hävitamisele. Ravimid mõjutavad ka normaalkudesid ja –rakke, tekitades erinevaid kõrvaltoimeid. Kõrvaltoimed ja nende intensiivsus on inimestel erinevad, vaevused enamasti kaovad. Lisaks vähivastastele ravimitele saate ka iiveldusvastast ravi. Ravi süvendab väsimuse ja jõuetuse tunnet ning võib tekitada libiido langust.

Enne ravi alustamist tuleb Teil anda vereproov, mille alusel saab arst hinnata, kas Teie seisund võimaldab kasvajavastaseid ravimeid manustada.

Kasvajavastased ravimid valmistatakse igale patsiendile individuaalselt haigla apteegis ning tuleb arvestada valmistamiseks kuluva ajaga.

**Soovitused:**

- jätkake ravi ajal võimalikult tavapärasel elustiilil;
- kerge füüsiline aktiivsus vähendab väsimustunnet;
- rääkige enesetunde muutustest õele või arstile;
- jooge rohkesti vedelikku vähemalt paaril päeval pärast ravi;
- vältige alkoholi ja ärge tarvitage vitamiinpreparaate päev enne ravi ja ravi ajal;
- teavitage arsti kõikidest ravimitest, toidulisanditest ning taimsetest preparaatidest, mida hetkel kasutate.

**Ravi läbiviimine**

Enne kasvajavastaste ravimite manustamist võidakse manustada ka kõrvaltoimeid (iiveldus, allergilised reaktsioonid) vähendavaid ravimeid (ajaline kestvus ~ 15–30 min).

Teile on määratud: nivolumabi infusioonravi

Võimalikud kõrvaltoimed	Soovitus kõrvaltoimete leevendamiseks/ selgitus
Nahalööve	Enamasti on lööve kergekujuline ning taandub ilma ravita. <u>Raske lööbe</u> korral kasutage hüdrokortisooni salvi (saate osta apteegi käsimüügist) ning võtke ühendust raviarstiga. Väga harvadel juhtudel võib raske nahalööve olla villiline ja haarata suure osa kehapinnast, sellisel juhul pöörduge kohe erakorralise meditsiini osakonda. Lööve võib süveneda päikesega – kasutage päikesekreemi ja kandke kaitsvat riietust.
Kõhulahtisus ja soolepõletik	Jooge rohkelt vedelikku; kõhulahtisuse korral võtke 1–2 Loperamidi 2mg tabletti kuni neli korda päevas. Raske kõhulahtisuse korral (üle viie korra päevas) või kui väljaheites on verd võtke kohe ühendust raviarstiga või pöörduge EMOsse.
Kopsukahjustus – mitteinfektsioosne ehk allergiline ehk interstitsiaalne kopsupõletik	Köha, palaviku ja/või õhupuudustunde tekkimisel võtke ühendust raviarstiga või pöörduge EMOsse.
Muutused kilpnäärme, maksa, neerude ja neerupealiste talituses	Võtke kohe ühendust raviarstiga, kui tekib naha kollasus, sügelus, veritsused, valu paremal roidekaare all, nõrkus, jõuetus, tasakaaluhäired.
Allergiline reaktsioon	Ravimi manustamise ajal või vahetult selle järgselt võib esineda allergilisi reaktsioone. Kui tunnete ravimi manustamise ajal tugevat valu või kehva enesetunnet, kui Teil tekib õhupuudus, pigistustunne rinnus, nahalööve, süstekoha punetus, palavik, külmavärinad või muu tunnus andke sellest koheselt märku.

**NB! EMOsse pöördumisel/ kõrvaltoimete tekkel tuleb võtta ühendust valveonkoloogiga konsultatsiooniks immuunraviga seotud kõrvaltoimete suhtes!**

Koostanud keemiaravi keskuse onkoloog Kersti Oselin ja proviisor Keit Ilau.

SA Põhja-Eesti Regionaalhaigla  
www.regionaalhaigla.ee

J. Sütiste tee 19  
13419 Tallinn